

NASZA

Trójwiesź

miesięcznik
Rady i Urzędu
Gminy

NR 6 (59) ROK VI

CZERWIEC 1998 r.

Nakład 800 egz.

Cena 60 gr

Nasze kapliczki

W numerze 11/52 z listopada ub. roku zwracałam się z apelem do mieszkańców gminy o uwiecznienie na fotografiach kapliczek, krzyży przydrożnych itp. elementów kultury religijnej naszych przodków.

Miło mi donieść, że na ten apel odpowiedział p. Paweł Kucuzka, który przekazał redakcji 35 fotografii kapliczek i krzyży ustawionych w różnych miejscach naszej gminy.

Dzisiaj prezentujemy 2 z nich, w kolejnych numerach będą następne.

Zwracam się ponownie z apelem do naszych czytelników, by podzielili się z nami wiadomościami na temat fundatorów i historii ich powstania. Dobrze by było, byśmy wszyscy mogli poznać ich

Kapliczka w Istebnej-Olecki

fot. Paweł Kucuzka

Kapliczka w Koniakowie-Podjasiówce, Pasiekach

fot. Paweł Kucuzka

dzieje i być może wtedy częściej zatrzymamy się przy nich, zamyślimy i pomodlimy.

W miesiącu maju mieszkańcy chętnie zbierają się przy kapliczkach i śpiewają pieśni Maryjne, co widać na powyższych zdjęciach.

Panu Pawłowi Kucuzce bardzo dziękuję za trud, jaki sobie zadał, gdyż szukając kapliczek i krzyży przydrożnych przeszedł całą naszą gminę i dotarł do różnych bardzo odległych miejsc.

K. Rucka

1 CZERWCA -

Międzynarodowy Dzień Dziecka

Wszystkim dzieciom w dniu Ich święta życzymy dużo radości, miłości rodzicielskiej i spełnienia marzeń.

Z okazji zakończenia roku szkolnego wszystkim uczniom, nauczycielom, katechetom i wychowawcom życzymy udanych wakacji, wiele słońca i dobrego odpoczynku.

Wójt Gminy
i Zespół Redakcyjny

Wiersz Wakacyjny

Najlepsze w całym roku są wakacje,
nie trzeba się uczyć, można odpoczywać
jechać nad morze i w jeziorze pływać!
można wieczorem patrzeć na akację,
można zwiedzać ruiny i zdobywać góry
i z marzeniami wlatywać pod chmury!
Nie trzeba wciąż chodzić i chodzić do szkoły.
J cały dzień jest bardzo, bardzo wesoło!
Można jechać do babci i jechać na grzyby,
ale najprzyjemniej łowi się ryby!

Agnieszka Bartol, lat 10
Chojno - 1986 r.

ZAWIADOMIENIE Zarządu Gminy w Istebnej

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415) zawiadamia się, że projekty zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna (dot. zalesienia gruntów polnych) będą wyłożone do publicznego wglądu w dniach od 15.6.98 do 14.7.1997 r. w siedzibie Urzędu Gminy w godz. od 8.00 do 15.00.

Zgodnie z art. 23 ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść protest.

Zgodnie z art. 24 ustawy każdy, którego interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przez ustalenia przyjęte w projekcie planu, może wnieść zarzut.

Zainteresowani mogą zgłaszać protesty i zarzuty na piśmie do Zarządu Gminy z podaniem oznaczenia nieruchomości w terminie nie dłuższym niż 14 dni po upływie okresu wyłożenia.

Za Zarząd Przewodnicząca
Danuta Rabin

„Cele, zadania i organizacja obrony cywilnej w Polsce” (cz. III)

Zbiorowe środki ochrony ludności

Do zbiorowej ochrony ludności przed bojowymi środkami rażenia i toksycznymi środkami przemysłowymi służą **budowle ochronne**.

Podział budowli ochronnych

Ze względu na właściwości ochronne budowle ochronne dzielą się na:

- schrony
- ukrycia

Typ I – zabezpieczające przed czynnikami wybuchu jądrowego

Typ II – zabezpieczające przed opadem promieniotwórczym

Schrony wykonuje się w czasie pokoju, podczas realizacji nowych inwestycji, natomiast ukrycia zarówno w czasie pokoju, zagrożenia jak i wojny.

Istniejące budowle ochronne zlokalizowane pod budynkami mieszkalnymi, użyteczności publicznej, w zakładach pracy jak i wolnostojące.

Obecna ilość istniejących budowli ochronnych nie zapewnia miejsc ochronnych dla całej ludności województwa. Dlatego też w razie zagrożenia należy wykorzystywać do ochrony ludności wszelkiego rodzaju tunele, przejścia podziemne, piwnice i inne pomieszczenia odpowiednio je przygotowując.

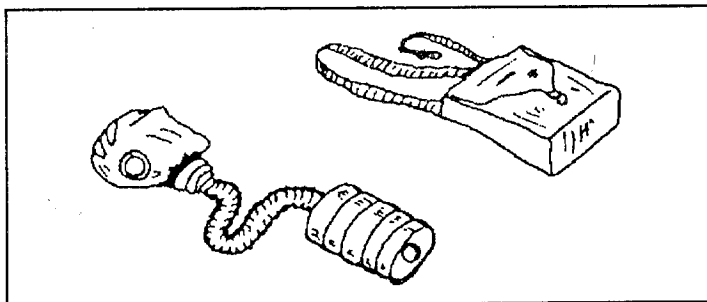
Indywidualne środki ochrony przed skażeniami

Indywidualne środki ochrony przed skażeniami zabezpieczają przed bojowymi środkami trującymi, biologicznymi, pyłem promieniotwórczym oraz częściowo przed działaniem promieniowania ciepłego podczas wybuchów jądrowych. Należą do nich środki ochrony dróg oddechowych i środki ochrony skóry.

Środki ochrony dróg oddechowych

Maska przeciwgazowa filtracyjna

Maska gazowa filtracyjna składa się z pochłaniacza, części twarzowej i rury łączącej. Pochłaniacz służy do oczyszczania wdechanego powietrza ze środków trujących, promieniotwórczych i biologicznych. Pochłaniacz **nie zatrzymuje tlenu węgla**.

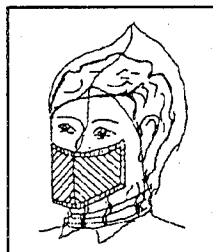
Zastępcze środki ochrony dróg oddechowych

Z powodu braku etatowych, drogi oddechowe można zabezpieczyć środkami zastępczymi. Można je wykonać samemu. Wykonanie podręcznych środków ochrony w postaci tamponów różnych kształtów jest stosunkowo proste.

Poniżej podajemy kilka przykładów wykonania zastępczych środków ochrony dróg oddechowych.

Szał wełniany lub ręcznik złożony w dwie warstwy, przykładamy na nos i usta i związujemy z tyłu głowy.

- Do wykonania takiej maski potrzebne są:
- woreczek plastikowy o wymiarach 35 cm x 50 cm x 60 cm
 - plaster przyklepny o wymiarach 2, 5 cm x 5 cm

Na wysokości ust i nosa wycinamy otwór, dolną część woreczka wkładamy w kołnierz i owijamy szalikiem. Całość mocujemy plasterem.

Sześć warstw celulozy (ligniny) wkładamy w damską pończochę, obwiązujemy sznurkiem z dwóch stron i zakładamy na twarz.

- Do sporządzenia takiej maski potrzebny jest:
- filcowy kapelusz
 - przezroczysty, giętki plastik
 - plaster przyklepny

Maskę wykonujemy zgodnie z przedstawionym rysunkiem.

Środki ochrony skóry

Do ochrony skóry wykorzystuje się ogólnowojskową odzież ochronną, która składa się z: płaszcza ochronnego, pończoch, rękawic ochronnych

Ponadto do ochrony skóry możemy wykorzystywać odzież lekką do długotrwałych działań w terenie skażonym.

Odzież ochronna lekka

Dopuszczalny czas pracy w odzieży ochronnej wynosi:

- w temp. powyżej 30 C – 15–20 min.
- w temp. 25–29 C – 30 min.
- w temp. 20–24 C – 40–50 min.
- w temp. 15 – 19 C – 90–120 min.
- w temp. poniżej 15 C – pow. 120 min.

Zastępcze środki ochrony skóry

Obok obowiązujących środków ochrony skóry z powodzeniem możemy wykorzystać zastępcze środki ochrony skóry. Zabezpieczają one przed pyłem promieniotwórczym. W stosunku do bojowych środków chemicznych i biologicznych mają ograniczone właściwości ochronne. Zastępczymi środkami ochrony skóry mogą być:

- fartuchy ochronne gumowe z tkanin podgumowanych, skórzane i z tworzyw sztucznych
- wszelkiego rodzaju płaszcze i peleryny przeciwdeszczowe z gumy lub podgumowane, z płótna impregnowanego, z włókien sztucznych, folii itp.
- rękawice gumowe, skórzane itp.
- nakrycia głowy skórzane, gumowe, z tworzyw sztucznych itp.

(c.d.n.)

Ogłoszenie o przetargu

Zarząd Gminy w Istebnej 43-470 Istebna 1000 tel./fax 556-500 ogłasza przetarg nieograniczony na zmianę pokrycia dachowego z papowego na membranowe z PCV na sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Koniakowie.

Termin realizacji zadania: lipiec, sierpień 1998 r.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci spełniający warunki art. 19 i art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 r. wraz z późniejszymi zmianami oraz warunki określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w Urzędzie Gminy w Istebnej pok. 208 w godz. od 8.00-15.00.

Uprawnieni do kontaktu z oferentami:

Bronisława Juroszek, Bogusław Juroszek tel. 556-500.

Oferty należy składać w Urzędzie Gminy w Istebnej pok. 102 do dnia 18.06.1998 r. do godz. 9.00.

Otwarcie ofert odbędzie się w Urzędzie Gminy w Istebnej pok. 109 w dniu 18.06.1998 r. o godz. 9.15.

Informacja o telefonizacji gminy Istebna

TP S. A. Rejon Cieszyn informuje, że na dzień 30. 04. 98 r. na terenie gminy Istebna zalegało około 1200 wniosków.

Obecnie na ukończeniu jest zagospodarowanie centrali CS Istebna o pojemności 1040 NN. Gęstość, przy 11000 mieszkańcach gminy wynosi 9, 4.

Plany inwestycyjne zakładają rozbudowę centrali o 1100 NN, w tym do 40% numerów z zastosowaniem SRDA (System Radiowego Dostępu Abonentów), około 240 abonentów zostanie uruchomionych z wykorzystaniem istniejącej sieci.

Po zakończeniu inwestycji wskaźnik gęstości wyniesie ok. 19, 4 Zakres prac do wykonania przez TP S. A. obejmuje:

- dokumentację na budowę sieci wraz z uzyskaniem zgód właścicieli na budowę sieci na ich posesjach - do marca 1999 r.
- montaż urządzeń komutacyjnych - 1999 r.
- montaż urządzeń teletransmisyjnych - 1999 r.
- budowę sieci - 1999 r.

Zgodnie z planowanym harmonogramem przyłączenie wnioskodawców do sieci powinno nastąpić do końca 1999 r. Szczegółowe terminy przyłączenia poszczególnych wnioskodawców uzależnione są jednak od pozytywnego prowadzenia procedury związanej z uzyskaniem zgód właścicieli posesji i uzyskaniem pozwolenia na budowę.

Na terenie gminy Istebna działa obecnie 18 aparatów ogólnodostępnych.

W bieżącym roku planuje się zainstalowanie dodatkowego aparatu w Koniakowie - Rastoce.

Zanotowano 35 wystąpień o wydanie warunków technicznych na samodzielną budowę linii w zakresie wnioskodawców na zasadach Uchwały 56/94:

- wydano warunki techniczne 12 wnioskodawcom
- odmownie załatwiono 23 wnioski.

Informacje na powyższe tematy można uzyskać w Biurach Obsługi Klienta (Wisła, Plac Hoffa 1, tel. 55 11 00).

Przypominamy również, iż zgłoszenia o uszkodzeniach czynnych stacji przyjmowane są pod bezpłatnymi numerami 914, 924.

Dyrektor Rejonu Telekomunikacji
inż. Bogumił Jaeschke

Turniej Wiedzy Pożarniczej

23. 04. 98 r. w remizie OSP w Koniakowie Centrum odbył się Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej. Komisja w składzie: Jan Waszut - Komendant Gminny - przewodniczący, Renata Haratyk - sekretarz ZG OSP, Anna Bury - przedst. UG Istebna, Jadwiga Legierska - nauczyciel SP 2 Koniaków, Edward Majeranowski - członek ZG OSP, oceniała testy pisemne 22 uczniów z 5 szkół naszej Gminy (6 uczniów z SP 1 Istebna, 4 z SP 2 Istebna Zaolzie, 2 z SP 1 Jaworzynka, 5 z SP 1 Koniaków, 5 z SP 2 Koniaków Rastoka).

Do finału, czyli odpowiedzi ustnych zakwalifikowało się 3 uczestników: Legierska Renata z SP nr 1 Koniaków, Michałek Andrzej z SP nr 2 Istebna, Juroszek Grzegorz z SP nr 1 Istebna.

W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła Legierska Renata i ona będzie reprezentowała gminę na Turnieju Wojewódzkim.

Uczestnicy otrzymali słodycze i dyplomy, a zwycięzcy nagrody rzeczowe zakupione z funduszy Zarządu Gminnego OSP w Istebnej.

Wojewódzki Turniej Wiedzy Pożarniczej

23. 05. 98 r. w Kętach odbył się Wojewódzki Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom, w którym uczestniczyła Legierska Renata zwyciężczyni Turnieju Gminnego.

Na 20 uczestników zajęła 11 miejsce. Gratulujemy i życzymy jeszcze wielu wygranych konkursów, gdyż Renata Legierska jest dopiero w szóstej klasie.

Renata Haratyk
sekr. ZG OSP

Obchody Dnia Strażaka

3 maja br. w Jaworzynce Centrum odbyły się obchody Gminne Dnia Strażaka. W tym dniu we wszystkich kościołach odbyły się uroczyste msze święte w intencji żyjących i zmarłych strażaków i ich rodzin. Uczestniczyli w nich strażacy w mundurach galowych oraz poczty sztandarowe jednostek OSP.

Szczególnie uroczysta była msza św. w Koniakowie, gdyż w tym roku przypada 70 rocznica powstania jednostki OSP w Koniakowie Centrum. Z tej okazji ks. kanonik Jerzy Kiera przypomniał krótko historię powstania tej jednostki i złożył strażakom i ich rodzinom serdeczne życzenia.

W obchodach w Jaworzynce uczestniczyli druhowie wszystkich jednostek OSP, którzy w szyku bojowym przemaszrowali przez wieś przy dźwiękach orkiestry strażackiej z Jaworzynki Centrum.

Okolicznościowe wystąpienia wygłosili: pani Wójt Danuta Rabin, Przew. Rady Gminy pan Stanisław Juroszek, Prezes ZG w Istebnej dh Józef Czeczpor.

Zasłużonym strażakom wręczono medale za zasługi dla pożarnictwa i odznaki „Strażak Wzorowy”.

Złote Medale za Zasługi dla Pożarnictwa otrzymali: dh Bocek Józef z OSP Koniaków Centrum, dh Kaczmarzyk Józef z OSP Jaworzynka Zapaśki, dh Kohut Paweł z OSP Koniaków Centrum, dh Kubalok Roman z OSP Istebna Centrum, dh Łacek Paweł z OSP Jaworzynka Centrum, dh Małyju-ręć Paweł z OSP Jaworzynka Centrum, dh Rucki Józef z OSP Jaworzynka Centrum, dh Sikora Michał z OSP Istebna Centrum, dh Węglarz Franciszek z OSP Koniaków Kosarzyska.

R. Haratyk
sekr. Zarz. Gminnego OSP

Strażacy OSP Koniaków Centrum w uroczystym przemarszu przez wieś.
fot. B Haratyk

23 CZERWCA – DZIEŃ OJCA

Wszystkim tatom, tatusiom, ojcom w dniu Ich święta składamy najserdeczniejsze życzenia i dedykujemy wierszyk

Kocham Go

Kocham mojego ojca.
Chodzę z ojcem na spacer.
Wtedy jest tylko słońce
Wtedy nigdy nie płacę.
Jdziemy z tatą do parku,
Albo idziemy nad Wisłę,
Bawimy się w chowanego,
W zielone gramy – listkiem.
Lubię kiedy mój tatuś
Wraca z pracy do domu
Ja zawsze mojemu tacie
Mogę powiedzieć: – Pomóż...
Gdy się zepsuje latawiec,
Wrotki, samochód lub rower,
Mój tatuś rower naprawi,
J dalej – ruszaj w drogę!
To tatuś mi opowiada
o gwiazdach i ptakach
w obłokach.
Dlatego mojego tatę
Tak bardzo, bardzo kocham.

Tadeusz Kubiak

STARY GÓRAL

Tuż obok swej stodoły
stał góral pracą zmęczony
na głowie miał siwe włosy
co lśniły jak zboża kłosa.
Po znojach i trudach życia
niewiele dziś ma do ukrycia
gdź pracę zakopał w kościach
na roli oranej w trudnościach.
I choć żwawo jeszcze kosił
to w sercu jednak żal nosił
do życia które zabrało
młodości co już miał za mało.
Uśmiechał się do natury
nowości dla niego – to bzdury.
Do zwierza w oborze mówił
i takie rozmowy polubił
gdź wszystek dobytek jego
nad złoto jest warte dla niego.
Przy pracy modlitwy odmawiał
w ten sposób z Bogiem rozmawiał.
Tak Boga nad wszystko cenił
choć życia mu nie odmienił
i cenił sobie góral stary
życiowe swoje ofiary
na twardych rękach spisane
przez serce w doznaniach przelane.
A teraz... przy dobytku swoim – stoi
z uśmiechem... naturą, oczy – poi.

Piotr Kohut, Koniaków 33

Zmiany w nowym rozkładzie jazdy PPKS

Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Cieszynie uprzejmie informuje, że w nowym rozkładzie jazdy, który będzie obowiązywał od dnia 31. 05. 1998 r. poza już zgłoszonymi zmianami zamierza wprowadzić następujące zmiany w kursowaniu autobusów:

(zmiany dotyczące terenu naszej gminy)

– **zmiany dni kursowania:**

Koniaków Ochodzita – Wisła	z 18. 15. NN	na 18. 15 Fn
Koniaków Centrum – Wisła	z 5. 45 F	na 5. 45 L
Jaworzynka T. – Wisła	z 4. 50 L	na 4. 50 F
Wisła – Zaolzie – Jasnowice	z 10. 10 Nn	na 10. 10 + L
	z 16. 10 Nn	na 16. 10 Fn
Jasnowice – Wisła	z 11. 10 L	na 11. 10 + L

NN – nie kursuje w 1 dzień świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy

F – kursuje w dni nauki szkolnej

n – nie kursuje w Wigilię, Sylwestra, Wielką Sobotę

L – nie kursuje w 1 i 2 dzień świąt Bożego Narodzenia, Nowy Rok, i 1 i 2 dzień świąt Wielkanocnych

+ – kursuje w niedziele i święta

– **Likwidacja kursów:**

Jasnowice – Koniaków Centrum 17. 10 + 6n

Koniaków Centrum – Jaworzynka Trzycatek 5. 20 + 6L

Reforma oświaty

Uczestnicząc w VI Forum Szkół Samorządowych woj. bielskiego, które odbyło się 15–16 stycznia, miałem okazję zapoznać się z projektem reformy edukacji przedstawionym przez wiceminister Irenę Dzierżgowską.

Reforma dotyczy wielu obszarów oświaty, wiąże się również z reformą administracyjną kraju. Zmieni się ustrój szkół. Podstawówka trwać będzie sześć lat, po niej uczniowie trafią do trzyletniego obowiązkowego gimnazjum. Po jego ukończeniu młodzież będzie mogła wybrać sprofilowane liceum (3 lata), bądź szkołę zawodową (2 lata). Do państwowej matury otwierającej drogę na studia mogą przystąpić nie tylko absolwenci liceów, lecz także ci, którzy ukończą szkołę zawodową i uzupełnią wykształcenie w dwuletnim liceum uzupełniającym. Uczelnie wyższe będą miały charakter zawodowy lub akademicki. Pierwszy etap (3–4 lata) to studia licencjackie, drugi – uzupełniające studia magisterskie. Projekt zakłada, że gimnazja prowadzone będą przez gminy, które od trzech lat zarządzają już szkołami podstawowymi. Licea oraz inne szkoły zawodowe i średnie przypadną powiatom. Nie do końca sprecyzowano jak finansowana będzie oświata. Prawdopodobnie samorządy otrzymają subwencję (dotację) z budżetu państwa, nie wyklucza się również zwiększenia ich dochodów poprzez pozostawianie im większych środków z podatków.

Po zakończeniu każdego etapu kształcenia uczniowie przystępować będą do egzaminów prowadzonych w oparciu o powszechnie obowiązujące standardy wymagań. W szkole podstawowej sprawdzone zostaną wiadomości, umiejętności i postawy; wynik egzaminu gimnazjalnego określi perspektywę dalszego kształcenia (liceum albo szkoła zawodowa); egzamin maturalny umożliwi podjęcie studiów wyższych.

Jedynym dokumentem określającym zakres kształcenia ogólnego są tzw., programy. W oparciu o nie zostaną przygotowane programy nauczania. W szkole podstawowej wyodrębnione mogą być tylko niektóre przedmioty, nauczanie innych może odbywać się w blokach przedmiotowych. Tradycyjne przedmioty szkolne pojawią się dopiero w gimnazjum.

Zmieni się status nauczyciela. Projekt przewiduje sześć stopni nauczycielskich od nauczyciela stażysty po profesora oświaty. Od posiadanego stopnia uzależnione będzie wynagrodzenie. Istniejący system wiąże wysokość pensji jedynie ze stażem i wykształceniem nauczyciela.

Założenia przewidują obligatoryjne wprowadzenie reformy 1 września 1999 r. W czerwcu przyszłego roku szkołę podstawową ukończą dwa roczniki – ośmioklasiści kontynuować będą dalszą naukę po staremu – uczniowie po klasie szóstej rozpoczną naukę w pierwszej klasie gimnazjum.

wizytator Stanisław Kubicius

Z życia naszych szkół

Mistrz Ortografii Gminy Istebna

Dnia 31. 03. 98 r. w Szkole Podstawowej Nr 1 w Koniakowie odbył się II Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny „Mistrz Ortografii Gminy Istebna”.

Konkurs przeprowadzono w dwóch grupach wiekowych:

1. klasy IV–VI
2. klasy VII–VIII

W konkursie uczestniczyło 30 uczniów z następujących szkół: SP nr 1 Istebna, SP nr 2 Istebna, SP nr 1 Jaworzynka, SP nr 2 Jaworzynka Zapasieki i SP nr 1 Koniaków.

Wszyscy uczestnicy konkursu wykazali się dużą wiedzą z zakresu znajomości zasad ortograficznych.

Wyniki konkursu:

- W grupie starszej Mistrzem ortografii został Piotr Kocybik ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Koniakowie
 II miejsce Anna Czepczor z SP nr 2 Istebna Zaolzie
 III miejsce Tadeusz Papierzyński z SP nr 2 Istebna Zaolzie
 IV miejsce Anna Golik z SP nr 1 Koniaków

W grupie młodszej „Mistrzem Ortografii: została Anna Zduńiak z SP nr 2 Istebna Zaolzie

- II miejsce Ilona Hajnoś z SP nr 2 w Jaworzynce
 III miejsce Barbara Bryś z SP nr 1 w Koniakowie
 IV miejsce Katarzyna Juroszek z SP nr 2 w Jaworzynce Zapasiekach

Dziękujemy nauczycielom ze wszystkich szkół za przygotowanie młodzieży do konkursu i Dyrekcji Szkoły Podstawowej Nr 1 w Koniakowie za pomoc w przeprowadzeniu konkursu.

Organizatorzy:

mgr Danuta Legierska, mgr Krystyna Klinga, Maria Bielez

☺ **Prace uczniów SP nr 1 w Jaworzynce** pod opieką p. A. Milanowskiej – Trojszczak zdobyły wyróżnienie w konkursie plastycznym pt. „Chcę być zdrowy” – zorganizowanym pod patronatem I LO im. M. Kopernika w Bielsku-Białej i Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

☺ **Harcerze ze SP nr 1 w Jaworzynce** uczestniczyli w Oświecimskich Spotkaniach Artystycznych OSA 98'

W kategorii prac plastycznych wyróżniono prace:

Lucyny Przybyły, Moniki Jałowiczor, Marioli Sztwiertni, Agnieszki Kohut, Ani Wawrzacz, Agnieszki Kąkol.

☺ 24. 04. br. w SP nr 1 w Jaworzynce odbył się Szkolny Turniej Szachowy. Zawodom sędziowali p. Leszek Bujok i J. Sewastynowicz.

W grupie młodszej zwyciężyli:

I Jakub Juroszek

II Mirosław Łacek

W grupie starszej zwyciężyli:

I Piotr Marekwica

II Wojtek Jałowiczor

III Robert Koleniak

W rozgrywkach brało udział 50 zawodników ze Szkolnego Koła Szachowego, które prowadzi p. Barbara Brączek – Musur. Szkoła serdecznie dziękuje Komisariatowi Policji w Istebnej za pomoc w zorganizowaniu turnieju.

☺ **Chór „Czadeczek” ze SP nr 1 w Jaworzynce**, który prowadzi P. Aneta Milonowska – Trojszczak 28. 04. br. wziął udział w konkursie pt. „Śląskie śpiewanie” w Cieszynie.

B. Brączek-Musur

Na spotkanie z przygodą i przyrodą

Rozpoczął się okres wycieczkowy. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Koniakowie rozpoczęli zwiedzanie bliższych i dalszych okolic Polski.

Klasy Va i Vb w dniach 20–21. 05. wspólnie z wychowawcami zwiedzali Zakopane, a klasy VI a i b na 3-dniowej wycieczce poznawały Zakopane i polskie Pieniny. Uczestnikom wycieczki najbardziej podobał się spływ Dunajcem.

W ostatnich dniach maja uczniowie klas czwartych będą zwiedzać starą kopalnię soli w Wieliczce i piękny Kraków z jego wspaniałymi zabytkami. Trafiają też do smoczey jamy i zobaczą groźnego smoka.

Tradycją stał się wyjazd klas siódmych na kilkudniowe wycieczki do Warszawy. W tym roku również klasy VIIa i VIIb będą poznawały naszą stolicę.

Uczniowie klas młodszych uczestniczą w wycieczkach po najbliższej okolicy jak i również wyjeżdżają dalej. Wyjeżdżają do Chorzowa do Wesołego Miasteczka i ZOO, poznawają naszą okolicę objeżdżając tzw. Pętlę Beskidzką, zwiedzają Ustroń (wyciąg krzesełkowy).

Wszystkim uczestnikom wycieczek życzymy wspaniałej pogody i wielu niezapomnianych wrażeń.

mgr Danuta Legierska

mgr Renata Haratyk

Właścicielom lokali gastronomicznych

*p. Urszuli Lubowicz „Kawiarnia pod Kasztanem”
i p. Jerzemu Legierskiemu „Gospoda pod Ochodzitą”*

*serdeczne podziękowania za wsparcie finansowe wycieczki klasowej składają uczniowie kl. VI a z wychowawczynią z SP 1 w Koniakowie.
mgr Krystyna Klinga*

Nowa sala regionalna w Liceum Ogólnokształcącym w Wiśle

24 marca br. w sali kina „Marzenie” LO im. P. Stalmacha w Wiśle zorganizowano spotkanie poświęcone pionierom odrodzenia narodowego na Śląsku Cieszyńskim. Obecni byli zaproszeni goście: burmistrz Wisły – p. K. Nogowczyk, wójtina Istebnej – p. D. Rabin, z-ca burmistrza – p. M. Oczkowski, przewodniczący RM Wisły – p. A. Pilch, zaproszeni dyrektorzy wiślańskich szkół, księża obu parafii, przewodnicząca Towarzystwa Miłośników Wisły – p. T. Łączyńska oraz przedstawicielka Rady Rodziców.

Bohaterami tej uroczystości byli Paweł Cinciała i Jan Kubisz. W tym roku mija 100 rocznica śmierci P. Cinciały i 150 rocznica urodzin J. Kubisza. Młodzież liceum, pod kierunkiem nauczycielki Heleny Łamacz i Renaty Sikory przygotowała interesujące referaty, dzięki którym poznano skomplikowane losy tych ludzi i ich działalności narodowej. Zebrani wysłuchali także referatu p. J. Kropa na temat: „Losy cieszyńskiej polszczyzny i jej znaczenie w utrzymaniu polskiego ducha narodowego”.

Następnie goście przeszli do budynku szkoły, gdzie nastąpiło uroczyste otwarcie sali regionalnej. Powstała ona dzięki ofiarności i zaangażowaniu młodzieży oraz sponsorów. Urządziły ją panie Helena Gawlas i Renata Sikora, które przygotowały także krótki program artystyczny.

Szczególnie podobał się występ uczniów, którzy zaprezentowali tańce ludowe.

Zarówno spotkanie w sali kina, jak i otwarcie sali regionalnej są wynikiem realizowania w wiślańskim liceum nowatorskiego programu „Dziedzictwo kulturowe w regionie”.

*Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego
mgr Danuta Kozyra*

Jeżeli chcesz budować... indywidualną oczyszczalnię ścieków

Zgodnie z art. 29 ust. 1, punkt 1, litera d Prawa budowlanego budowa oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m³/d nie wymaga pozwolenia na budowę (ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane, ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych ustaw – Dz. U. nr 111, poz. 726). Nie wymaga też decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 39 ust. 2 w/w ustawy). Zgodnie z art. 30 ust. 1a, punkt 1 w/w ustawy projektowana budowa oczyszczalni przydomowej podlega zgłoszeniu właściwemu organowi wydającemu na danym terenie pozwolenia na budowę.

Sposób postępowania przed rozpoczęciem budowy przydomowej oczyszczalni zgodny z nowymi przepisami:

1. Inwestor powinien wystąpić do Gminy o informację, czy budowa przez niego oczyszczalni przydomowej jest zgodna lub nie z zapisami w planie przestrzennego zagospodarowania obowiązującego na tym terenie oraz czy jest zgodna czy nie z realizowanym lub planowanym przez Gminę sposobem rozwiązania gospodarki ściekami na tym terenie.

2. Po uzyskaniu pozytywnej informacji inwestor winien zlecić projektantowi posiadającemu uprawnienia do projektowania urządzeń oczyszczających ścieki dobór urządzeń oczyszczających i opracowanie projektu wymaganego przepisami prawa wodnego.

3. Po opracowaniu projektu inwestor winien uzyskać pozwolenie wodnoprawne. W przypadku, gdy projektuje się odprowadzenie ścieków do własnego gruntu, pozwolenie wydaje Urząd Rejonowy. Jest to bowiem zwykle korzystanie z wód.

W przypadku gdy projektuje się ścieki odprowadzać do rowu nie będącego własnością inwestora, do potoku i rzeki pozwolenie na wykonanie i eksploatację urządzeń służących do wprowadzania ścieków do odbiornika oraz na odprowadzanie ścieków wydaje Urząd Wojewódzki. Jest to szczególne korzystanie z wód.

4. Po uzyskaniu wymaganych pozwoleń należy zgłosić organowi wydającemu pozwolenie na budowę zamiar budowy oczyszczalni ścieków (art. 30 ust. 1, ust. 1a i ust. 2 cytowanej wyżej ustawy).

Do zgłoszenia należy dołączyć dowód stwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz, w zależności od potrzeb, odpowiednie szkice lub rysunki, a także pozwolenia wymagane odrębnymi przepisami.

Zgłoszenia należy dokonać przed zmierzonym terminem rozpoczęcia robót budowlanych.

*opracowała Inspektor Budownictwa
Anna Bura*

Z KALENDARZA USC:

Mieszkańcy powyżej 80-tego roku, którzy w miesiącu czerwcu będą obchodzili swoje urodziny:

1. Bestwina Elżbieta	ur. 24. 06. 1911 r.	zam. Istebna 112
2. Gorzołka Anna	11. 06. 1911 r.	Istebna 323
3. Bieleś Antoni	13. 06. 1916 r.	Istebna 338
4. Juroszek Anna	08. 06. 1918 r.	Istebna 358
5. Juroszek Anna	08. 06. 1910 r.	Istebna 486
6. Juroszek Maria	11. 06. 1915 r.	Istebna 574
7. Janoszek Jan	02. 06. 1918 r.	Istebna 284
8. Kawulok Zofia	24. 06. 1918 r.	Istebna 645
9. Grundsok Konstancyna	14. 06. 1906 r.	Istebna 659
10. Kukuczka Ignacy	07. 06. 1914 r.	Istebna 662
11. Bestwina Maria	21. 06. 1909 r.	Jaworzynka 81
12. Dragon Jadwiga	18. 06. 1912 r.	Jaworzynka 358
13. Urbaczka Anna	24. 06. 1917 r.	Jaworzynka 361
14. Kuźma Franciszka	13. 06. 1915 r.	Koniaków 67
15. Handl Marta	04. 06. 1910 r.	Koniaków 439

Zacnym Jubilatam serdeczne życzenia zdrowia
i długich lat życia składają Wójt Gminy
i Kierownik USC

Związek małżeński zawarli:

1. Waszut Sławomira z Istebnej i Patyk Mirosław z Jaworzynki
2. Rydzynska Maria z Jastrzębia Zdroju i Sikora Jan z Istebnej
3. Legierska Mariola z Koniakowa i Procner Władysław z Istebnej

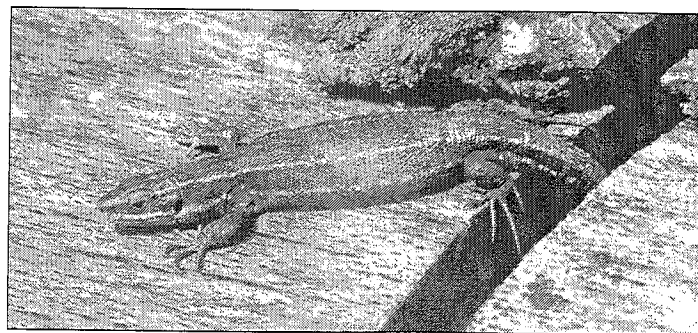
Szczęść Boże Młodym Parom

Odeszli od nas:

1. Konieczny Julian	zam. Istebna 180	lat 60
2. Pilch Jan	Istebna 250	lat 81
3. Jałowiczor Jan	Jaworzynka 113	lat 50

Niech spoczywają w pokoju

Jaszczurka żyworodna

Wędrując wiosną lub latem w rejonie Istebnej, Koniakowa oraz Jaworzynki możemy napotkać wygrzewające się na pniach lub kamieniach jaszczurki żyworodne. Swoje zimowe kryjówki opuszczają bardzo wcześnie bo już w marcu. Te chronione gady żywią się przeważnie muchami i larwami owadów, tępiąc przez to wiele szkodników.

W Trójwsi jaszczurka żyworodna należy do najpospolitszych gadów.

Jarosław Gil

Wyższa Szkoła **MARKETINGU** **I ZARZĄDZANIA** w Bielsku-Białej

proponuje trzyletnie studia w systemie dziennym i zaocznym na specjalności:

zarządzanie firmą, marketing, finanse

(w tym finanse firmy, bankowość i ubezpieczenia)
turystryka

z rozszerzoną ilością godzin nauczania języka angielskiego na wszystkich poziomach zaawansowania.

Uwaga: specjalność wybiera się po III semestrze.

Zajęcia prowadzą pracownicy naukowo-dydaktyczni z kraju i z zagranicy w tym lektorzy.

Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie wymaganych dokumentów:

- świadectwa dojrzałości - kwestionariusza osobowego
- świadectwa zdrowia, - czterech fotografii.

Uwaga! Studenci są zwalniani z obowiązku zasadniczej służby wojskowej. Ilość miejsc ograniczona.

Absolwenci Uczelni otrzymają tytuł zawodowy licencjata z możliwością kontynuacji nauki na studiach magisterskich w dowolnej uczelni w Polsce.

Szczegółowych informacji udziela Dziekanat

WSMiZ:

43-300 Bielsko-Biała, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 4
(w budynku College „The Top”), tel. 295-43

Prywatne Nauczycielskie Kolegium **Języków Obcych**

Szkoła niepubliczna o uprawnieniach publicznych proponuje trzyletnią naukę w systemie dziennym i wieczorowym na kierunkach:

język angielski

język niemiecki

Zajęcia prowadzi wysokokwalifikowana kadra min. z Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także obcokrajowcy z Wielkiej Brytanii, USA i Niemiec.

Absolwenci otrzymają dyplom ukończenia Kolegium uprawniający do wykonywania zawodu nauczyciela, a także nadawany przez Uniwersytet Śląski tytuł licencjata umożliwiający kontynuację nauki na studiach magisterskich w dowolnym uniwersytecie w Polsce. Warunki przyjęcia:

1. Złożenie wymaganych dokumentów: 2) Złożenie egzaminu wstępnego z języka angielskiego lub niemieckiego (pytania na egzamin wstępny do pobrania w Sekretariacie Szkoły). Honorujemy egzaminy Cambridge i Instytutu Goethego - przyjmując bez egzaminu wstępnego na 1, 2 lub 3 rok Kolegium. Czy wiesz, że College „The Top” to także:

- rok zerowy - dla tych którzy chcą się przygotować do studiowania języka na I roku kolegium lub filologii
- kursy języków obcych na wszystkich poziomach zaawansowania
- placówka British Council przeprowadzająca egzaminy Cambridge - PET
- księgarnia językowa

College „The Top”, 43-400 Bielsko-Biała,
ul. Gen. Wł. Sikorskiego 4, tel. 12 51 63

Oferowana szkoła wyższa jest bardzo dobra z powodu znakomych programów nauczania, świetnych pracowników naukowo-dydaktycznych, wysokiej dbałości o studenta a także wygodnego usytuowania w centrum miasta.

Dla najlepszych studentów dziennych są szanse pozyskania stypendium od II roku akademickiego.

Słowniczek bioekologiczny - litera „K”

KAL - to uboczny produkt przemiany materii - metabolizm w postaci zbędnych, niestrawnych wręcz szkodliwych resztek z dodatkiem barwników żółciowych o specyficznym zapachu - pochodzącym z rozkładu pokarmów. Normalna konsystencja stolca to uformowany walec lub papka.

Natomiast stolec w postaci płynnej lub półpłynnej z dodatkiem krwi, ropy, obfitości śluzu i mocno cuchnący - jest stolcem patologicznym (chorobowym). Wydalanie kału to defekacja, której regularność codzienna jest bardzo ważna, o czym świadczy chociażby fakt codziennej rejestracji kału na karcie chorego w szpitalu - oprócz pomiaru tętna, temperatury. Aktem defekacji możemy sami sterować poprzez spożywanie dużej ilości błonnika, który jest „miotłą” dla przewodu pokarmowego. Zaś źródłem błonnika są surówki owocowo-jarzynowe, płatki owsiane, suszone śliwki, skórki chleba i owoce lub jarzyny jedzone ze skórką (pod którą zresztą jest najwięcej witamin). Przykładowo przypuszcza się, że zaleganie kału w jelicie może doprowadzić do wielu schorzeń, takich jak ropne stany zapalne, samozatrucia a nawet nowotwory itp. choroby.

KAPILARY - to naczynia włosowate, czyli takie cieniutkie jak włos naczynia krwionośne, które docierają do każdej najodleglejszej części ciała - od serca - centrum krążenia.

KANAŁ HAVERSA - to kanał w tkance kostnej, w którym znajdują się naczynia krwionośne, limfatyczne i nerwy (korzeń naczyniowy).

Wokół kanału Havera ułożone są promienisto blaszki kostne, między którymi leżą komórki kostne zwane - osteocyty. Na bocznych kostnych - spoczywa szpik kostny - „kolebka” erytrocytów (czerwone ciała krwi).

KATABOLIZM - faza tzw. spalania wewnątrz komórkowego pokarmów w procesie przemiany materii - czyli metabolizmu. Podczas tego procesu zachodzi rozkład substancji złożonych na proste z wydzieleniem energii. Jest to inaczej dysymilacja, która u roślin - wyraża się wzorem: $C_6H_{12}O_6 + 6CO_2 + 6H_2O + E$ (spalanie glukozy w obecności tlenu nocą). Dysymilacja jest odwrotnym procesem do asymilacji. U zwierząt i człowieka - ssaaków w procesie katabolizmu następuje rozkład i glicogen - czyli jej nadmiar magazynowy w mięśniach i wątrobie oraz $H_2O + CO_2$ oraz energia = 60% - tłuszczów na kwasy tłuszczowe i glicerol a także $H_2O + CO_2$ oraz energia = 30%,

- białek - na aminokwasy, związki azotowe i mocznik oraz wyzwolona energia w wartości 10%. Energia - czyli siły vitalne żywego organizmu - jest niezbędna do wykonywania wszystkich czynności życiowych (praca, poruszanie, oddychanie itp.) zaś powstałe uboczne produkty w postaci H_2O i CO_2 - wydalamy poprzez fazę wydechu, pot.

KCIUK - pierwszy palec ręki mający tylko 2 człony zwane paliczkami (pozostałe palce mają po 3 paliczki). Paliczek kciuka warunkuje chwytność ręki i podobnie jak inne paliczki palców gwarantują tzw. zdolności manualne ręki - ważne w wykonywaniu ruchów - pracy a zwłaszcza tych precyzyjnych (zegarmistrzowskich).

KIELICH KWIATOWY - zewnętrzny okótek kwiatu złożony zwykle z zielonych działek, które jak gdyby stanowią „podstawę” okwiatu - czyli płatków już różnych kolorów w zależności od danego gatunku kwiatu.

KŁOAKA - końcowy odcinek układu pokarmowego żab (płazów) wydalający tzw. stek - czyli inaczej kał płazów, gadów, ptaków. Stek otwiera się na zewnątrz otworem odbytowym.

KŁACZA - pęd podziemny wieloletnich roślin zielonych - czyli bylin.

Występują u paproci i roślin okrytozalążkowych, są organem gromadzącym substancje zapasowe, mają nieograniczony wzrost i służą do rozmnażania bezpłciowego (wegetatywnego).

KOKON – specjalna osłonka otaczająca poczwarki owadów i pajęczaków, spełniająca rolę ochronną przed urazami mechanicznymi, zimnem lub wysychaniem. W jedwabnictwie kokon zwie się oprzędem – zawierając nitki jedwabiste – tworzone przez jedwabniki.

KOLEC – to kłujący wyrostek powierzchniowych tkanek – łądy (róże) liści (ostróżka) i owoców (kasztan). Kolce chronią roślinę przed nadmiernym parowaniem (transpiracją) a także spełniają rolę mechanizmów ochronnych przed zwierzętami roślinożernymi, przed zerwaniem – bo są ostro zakończone, sztywne i mają zdrewniałą mocno ścianę komórkową.

KOLONIA – to grupowe życie organizmów roślinnych, np. skrzętnice koralowce. Wrzosi – tworzą darnie – czyli kępy wrzosowisk. Zwierzęta żyjące w grupach a nie samotnie nazywamy zwierzętami stadnymi. Życie w grupach uważa się za łatwiejsze z uwagi na wspólne bezpieczeństwo, łatwiejsze, wspólne zdobywanie pokarmu czy też wspólne wychowanie potomstwa.

KOMÓRKA – najmniejszy element budowy każdego żywego organizmu. Posiada różne kształty, wielkości oraz części składowe, różne w zależności od tego – czy jest to komórka roślinna czy zwierzęca.

Komórka roślinna – zawiera żywe i martwe struktury. Do żywych zaliczamy: jądro, cytoplazmę lub protoplazmę otaczającą cytoplazmę, mitochondria, rybosomy, aparat Golgiego, centriola oraz plastydy = zielone ciała z zielonym barwnikiem zwane inaczej też chloroplasty z chlorofilem – dzięki, którym rośliny są zielone.

Martwymi składnikami komórki są: ściana komórkowa i komórkowy – wodniczki, czyli te elementy, które wytworzone są przez żywe elementy strukturalne rośliny. Komórki zwierzęce nie zawierają plastydów („zwierzęta nie są zielone”) oraz ściany komórkowej. Mitochondria – biorą udział w procesie oddychania rośliny, zaś rybosomy w syntezie białek. Natomiast aparat Golgiego w syntezie i wydzielaniu węglowodanów – cukrów. Sok jądrowy – ma konsystencję półpłynną i składa się z substancji dziedzicznych – kwasów rybonukleinowych = RNA i dezoksyrybonukleinowych = DNA. Jądro bierze udział w podziale – rozmnażaniu się komórki a zawarte w nim chromosomy są nośnikami informacji genetycznej czyli zapisy cech dziedzicznych przekazywanych z pokolenia na pokolenie.

Wodniczki = wakuola = sok komórkowy jest wodnym roztworem różnych związków organicznych czyli pokarmowych i nieorganicznych. Wodniczka jest więc magazynem końcowym produktów przemiany materii (u roślin = asymilenty) i ma znaczenie w regulacji napięcia – jędrności ścian komórkowych. Związki nieorganiczne soku komórkowego, li – sole takich pierwiastków jak: S, Ca, Fe, Mg, N, Cl, K, P. Organiczne związki soku komórkowego wodniczki, to: kwasy organiczne, szczawio-owy, jabłkowy, cytrynowy, winowy – one nadają np. owocom odpowiedni smak gatunkowy. Nazwę plazmodesmy – noszą połączenia międzykomórkowe organizmu. Każda komórka posiada jamki = przerwy = wolne zejście w ścianie i błonie komórkowej – dla zejścia pasm cytoplazmy do drugiej komórki i te pasma cytoplazmy to plazmodesmy.

KONSUMENT – to organizmy zwierzęce wchodzące w łańcuchy pokarmowe, które konsumują (odżywiają się) – innymi organizmami = gotowymi substancjami organicznymi, które zjadają np. zboże – mysz – myszółów. Tutaj mysz to konsument I rzędu zaś myszółów to konsument II rzędu. Konsumentami mogą być: owady, płazy, gady, ptaki, ssaki. Konsumentami w łańcuchach pokarmowych zajmują miejsce między grupą producentów (rośliny) a reducentów (bakterie, grzyby) czyli środkową.

Na podstawie literatury naukowej opracowała Macierzonka

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE

LEGIERSKI

rok założenia 1964

oferuje

**ASORTYMENT INSTALACJI SANITARNYCH
I GRZEWCZYCH**

– Większość towaru po cenach producentów.
– Transport i doradztwo techniczne gratis!

Zapraszamy codziennie

w godz. poniedziałek – piątek 7.00 – 17.00
sobota 7.00 – 13.00

ul. 1 Maja 23 (w pobliżu CPN-u)
43-460 Wisła tel./fax. (0-33) 55 21 19
0/ 602 612 935

NOWO OTWARTY SKŁEP MEBLOWY

„MEBLIK”

poleca szeroki wybór mebli oraz
ponad 100 modeli lamp

WISŁA CENTRUM UL. 1 MAJA 43

(obok lodziarni „Magdzia”)
tel. 0601523727

czynny: pon. - piątek 8.00 - 17.00
środa 8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 12.00

Raty bez zyrantów!

Bezpłatny transport do 15 km.

NAJSTARSZA NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM FIRMA ZDUŃSKA
(rok założenia 1920)

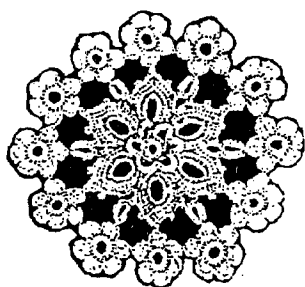
J. Fr. J. Bizoń

43-400 Cieszyn, ul. Browarna 3, tel. 521-134

oferuje po cenach konkurencyjnych:

- budowę, przebudowę kaflowych pieców,
kuchennych i pokojowych
- budowę kominków.

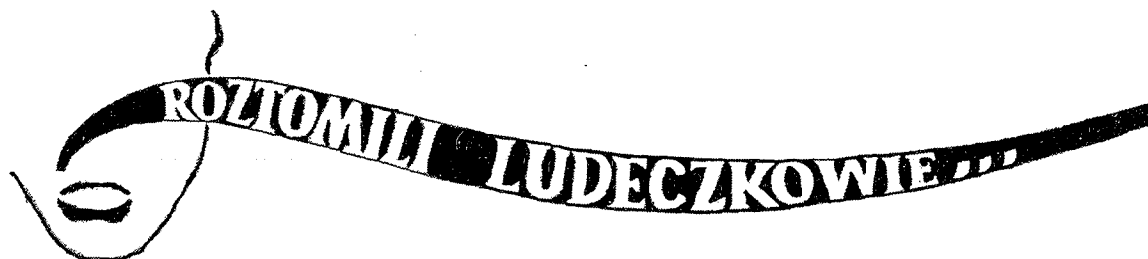
Powyższe usługi wykonujemy z materiału
własnego lub powierzonych.

informator kulturalny

Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej

Regulamin

II Konkursu Znajomości Gwary Na Śląsku Cieszyńskim

Celem Konkursu jest upowszechnienie zainteresowania gwarą oraz poznanie obecnego stanu jej znajomości wśród mieszkańców Ziemi Cieszyńskiej.

1. Organizatorami konkursu są: Towarzystwo Miłośników Skoczowa, Macierz Ziemi Cieszyńskiej i Sekcja Folklorystyczna Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej.

2. Konkurs jest jawny i ma charakter otwarty. Do udziału mogą zgłaszać się indywidualnie osoby bez względu na wiek. Szczególnie mile będą widziane osoby, które dotychczas nie występowały z tekstami gwarowymi oraz młodzież szkolna.

3. Konkurs przeprowadzony zostanie jednorazowo, po uprzednim zgłoszeniu się uczestnika na piśmie, na adres: Zarząd „Towarzystwa Miłośników Skoczowa”, 43-430 Skoczów, ul. Miczewicza 10. Zgłaszający się podaje: imię i nazwisko, dokładny adres, wiek, tytuł względnie temat tekstu oraz ewentualnie inne dane, jak np. miejsce pracy, zawód itp. Wraz ze zgłoszeniem można dołączyć tekst, który będzie zaprezentowany w konkursie. Tekst nie powinien przekraczać 2 stron maszynopisu.

4. Współzawodnictwo w konkursie polegać będzie na odczytaniu lub wygłoszeniu z pamięci tekstu gwarowego w obecności jury i zebranych uczestników imprezy. Czas tekstu mówionego nie powinien przekraczać 5 minut.

5. W ocenie uwzględnia się następujące elementy: sposób przedstawienia tekstu (mówiony czy czytany), oryginalność gwary i tekstu, prawidłowość wymowy, akcent, swoboda wypowiedzi. Teksty własne, dotychczas nie publikowane lub wygłoszone po raz pierwszy uzyskują wyższą ocenę. Dopuszcza się również teksty cudze z podaniem autora i źródła, w mowie wiązanej i niewiązanej (wiersze i proza).

6. Do oceny konkursu organizatorzy powołają kilku osobowe jury.

7. Za zdobycie czołowych miejsc przyznane zostaną nagrody pieniężne i wyróżnienia. Ich wysokość ustala organizatorzy. Wszyscy uczestnicy otrzymają specjalne pamiątkowe dyplomy.

8. Najlepsze teksty mogą zostać opublikowane w czasopiśmie lub innych wydawnictwach regionalnych.

9. Termin nadsyłania zgłoszeń na konkurs upływa z dniem 20

czerwca 1998 roku (decyduje data stempla pocztowego). O terminie i miejscu przeprowadzenia konkursu, który odbędzie się po okresie wakacyjnym, uczestnicy zostaną powiadomieni pisemnie.

10. Organizatorzy zapewniają uczestnikom zwrot kosztów podróży.

11. Konkurs ogłoszony zostanie na łamach prasy regionalnej i lokalnej po obu stronach Olzy.

12. Organizatorzy zachęcają uczestników do wystąpienia w strojach regionalnych.

Komitet Organizacyjny II Konkursu Znajomości Gwary na Śląsku Cieszyńskim zawiadamia, iż jesienią br. odbędą się przesłuchania i finał Konkursu.

Zgłoszenia prosimy nadsyłać w terminie nie przekraczającym 20 czerwca br. Dokładna data i miejsce przesłuchań oraz finału podane zostaną w terminie późniejszym.

Towarzystwo Miłośników Skoczowa
Macierz Ziemi Cieszyńskiej
Sekcja Folklorystyczna PZKO

G A J D O S Z

*Zaszumiło drzewko zielone
na łoncze jego ulubionej
zakwitły tam moiczki i bratki
tu kole starej drewnianej chatki
Miyszko tam, górol starszi
w muzykowaniu najlepszi
Gajdoszym go nazywajóm
i wsiecy radzi go majóm
Gajdosz każdy dziyń rano
wito muzykóm zymie kochanóm
przygrywo góróm - ku ich krasóm
i spiywo krowóm co sie pasóm
Dobry i skrómnny to człowiek
najlepszi na gajdach grajek
Po gróniach rozchodzi sie grani
jego z naturóm spiywani.*

Piotr Kohut Koniaków 33

SPORT • SPORT**PILKA NOŻNA**

3.05.98 LANDEK — TRÓJWIEŚ 0: 0

10.05.98 KOŃCZYCE MAŁE II — TRÓJWIEŚ 0: 3

Bramki: Waszut Janusz, Mojeścik Andrzej, Kukuczka Grzegorz

17.05.98 ZAMARSKI — TRÓJWIEŚ 0: 3

Bramki: Mojeścik Andrzej, Kukuczka Grzegorz, Waszut Janusz

24. 05. 98 RUDNIK — TRÓJWIEŚ 5: 2

Bramki: Kukuczka Grzegorz, Waszut Janusz (karny)

W meczach tych grali:

Legierski Marcin, Świdzki Jacek, Heczko Józef, Jaworski Jerzy, Matusznyi Tomasz, Matusznyi Waclaw, Chorąży Krzysztof, Wójcik Mirosław, Kohut Jan, Waszut Janusz, Rucki Marian, Kukuczka Bartek, Zawada Waclaw, Waszut Mariusz, Kukuczka Grzegorz, Mojeścik Andrzej, Suszka Marian

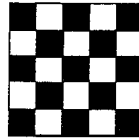
Po znakomitym początku rundy wiosennej (8: 0 w Wapienicy) jechaliśmy do Landka jako faworyci. Tym razem sprawiliśmy jednak zawód i sobie i kibicom o ile można nazwać zawodem wyjazdowy remis 0: 0. Złożyło się na to kilka przyczyn. Przede wszystkim zagraliśmy słabszy mecz a poza tym gospodarze grali bardzo ostro (słyną z tego od dawna) skutkiem czego były kontuzje naszych piłkarzy. Po raz pierwszy też mieliśmy pretensje do sędziego, który faworyzował gospodarzy (nie uznał nam bramki, wszystkie wyjścia naszych napastników na czystą pozycję kwalifikował wraz z bocznym arbitrem jako spalone). A może po prostu mamy kompleks Landka (dwa mecze — dwa remisy)?

O tym, że był to tzw. wypadek przy pracy przekonały nas następne mecze — pewne wygrane po 3: 0 w Kończycach Małych oraz z wiceliderem z Zamarsk. Mecze te miały różne oblicza. Z Kończycami toczyliśmy ciężką walkę w trudnych warunkach — upał, twarde boisko, wysoka trawa. Dopiero strzelona bramka sprawiła, że gospodarze odkryli się i przy lepszej skuteczności wynik mógł być wyższy. Była to jednak bardzo ważna wygrana, która poprawiła nastroje po poprzednim meczu.

Duże napięcie towarzyszyło nam w drodze na mecz z Zamarskami. Mecz ten mógł mieć kluczowe znaczenie dla sytuacji w tabeli. Pierwsza połowa to nerwowa próba sił przy przewadze gry defensywnej. Jednak to my mieliśmy więcej okazji do użycia prowadzenia. Początek drugiej połowy należał do gospodarzy ale po dziesięciu minutach nasza drużyna przejęła inicjatywę. Zasadnicze znaczenie miała podobnie jak w Kończycach zdobyta bramka która okazała się jubileuszową 50-tą w tym sezonie. Nie mając nic do stracenia piłkarze z Zamarsk poszli do przodu i zostali klasycznie ukarani. Strzeliliśmy jeszcze dwie bramki mając poza tą, kilka innych okazji.

Wreszcie tydzień później mecz, który chcielibyśmy jak najszybciej zapomnieć. Pierwsza w C — klasie porażka — z Rudnikiem 2: 5. Mecz miał przedziwny przebieg jakiego nie pamiętamy od założenia drużyny. Po dwudziestu minutach prowadziliśmy 2: 0 i nagle w niepojęty sposób coś się w naszej drużynie zacięło. W ciągu 15 minut straciliśmy łatwo trzy bramki. Po przeważającej przewadze nic nie wychodziło. Trudno ocenić dlaczego tak się stało. Rywal nie był od nas piłkarsko lepszy. Być może po ciężkim meczu z Zamarskami przyszło rozluźnienie i w konsekwencji brak koncentracji. W każdym razie na pewno ta porażka nie jest powodem do złamania rąk. Przed nami kolejne mecze — bądźmy dobrej myśli!

Kohut Jacek

**ŚWIĄTECZNE ROZGRYWKI
TURNIEJÓW SZACHOWYCH**

W dniu 1 maja oraz 3 maja z okazji Międzynarodowego Dnia Pracy i Utworzenia Konstytucji 3-Maja Gminny Ośrodek Kultury w Istebnej zorganizował rozgrywki turniejów szachowych.

1 Maja w sali OSP w Istebnej 36 osobowa grupa młodzieży szkolnej z naszej gminy przystąpiła do rozgrywek. Po eliminacjach grano systemem błyskawicznym, każdy z każdym, partie trwały po 5 minut. Po prawie czterogodzinnych zmaganiach wyłoniono zwycięzców, którymi zostali uczniowie:

1. Piotr Marekwica – SP Nr 1 Jaworzynka
2. Albert Jałowiczor – SP Nr 1 Istebna
3. Grzegorz Kohut – SP Nr 1 Jaworzynka
4. Robert Koleniak – SP Nr 1 Jaworzynka
5. Arkadiusz Bury – SP Nr 2 Jaworzynka–Zapasiaki
6. Andrzej Juroszek – SP Nr 1 Jaworzynka

Pan Jerzy Michałek – sołtys wsi Istebna wręczył zwycięzcom dyplomy oraz nagrody ufundowane przez Urząd Gminy Istebna

Budujący jest fakt, że liczna grupa młodzieży wzięła udział w tym turnieju. Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 1 z Jaworzynki oraz Szkoły Podstawowej Nr 1 z Istebnej.

Dorośli rozegrali turniej szachowy 3 maja br. w świetlicy środowiskowej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Istebnej. Grano również systemem błyskawicznym. Zwycięzcami turnieju zostali:

1. Józef Kujawa – Wisła
2. Kazimierz Sałabun – Istebna
3. Władysław Czyż – Wisła
4. Leszek Bujok – Koniaków

Jako organizatorzy pragniemy serdecznie podziękować Panu Edwardowi Jaroszyńskiemu – głównemu sędziemu turniejów, który przyczynił się do ich sprawnego przeprowadzenia oraz za wniesiony wkład w propagowanie rozgrywek szachowych.

UBEZPIECZENIA w PZU, WARTA, POLONIA

w zakresie:

- komunikacyjne (OC, Auto Casco, Zielona Karta)
- majątkowe (budynki, mieszkania, sklepy, instytucje, zwierzęta domowe)
- koszty leczenia (przy wyjazdach zagranicznych)

Ubezpieczenia "Na życie" w:

PZU Życie S.A., Amplico-Life, Emerytalno-Rentowe

- indywidualne oraz na wypadek śmierci i inwalidztwa a także majątkowe dla dzieci

zapraszamy codziennie po godz. 13.00

- biuro Koniaków-Matyska tel. 55-71-81

oraz w każdy wtorek od 8.00-12.00 - Urząd Gminy pok. 116

Pośrednik Ubezpieczeniowy Małgorzata Michatek

Raty!!!

**Kotły CO - od 1,2 - 5,8 KV
żeliwne, EKO - oszczędnościowe
poleca sklep "Żelazny"
Koniaków, tel. 55 64 97**

TERMINARZ IMPREZ KULTURALNO-SPORTOWYCH ORGANIZOWANYCH PRZEZ GMINNY OŚRODEK KULTURY W ISTEBNIEJ W MIESIĄCACH VI-VIII

CZERWIEC

1. impreza: **IV Międzyszkolne warsztaty ekologiczne**
termin: **3 czerwca (środa) godz. 11. 30**

miejsce: Ośrodek Edukacji Ekologicznej Istebna-Dzielec

2. impreza: **Turniej piłkarski szkół podstawowych gminy Istebna „O Puchar Wójta”**

termin: **4 czerwca 1998 roku (czwartek) godz. 10. 00**

miejsce: Boisko przy amfiteatrze „Pod Skocznia” w Istebnej

3. impreza: **„V Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Regionie”**

termin: **13 czerwca (sobota) godz. 9. 30**

miejsce: Szkoła Podstawowa nr 2 w Istebnej - Zaolziu

Temat konkursu: Znajomość historii i nazewnictwa stroju górali beskidzkich

Po konkursie o godz. 18. 00 odbędzie się zabawa ludowa przy muzyce kapel góralskich, m. in. Kapeli ze Skalitego, Kapeli „Wałasi”

4. impreza: **Przegląd Zespołów Regionalnych Gminy Istebna o nazwie: „Spotkanie z Naszym Folklorem”**

termin: **21 czerwca (niedziela) godz. 15. 00**

miejsce: Amfiteatr „Pod Skocznia” w Istebnej

Program:

15. 00 Otwarcie imprezy przez Panią Wójt

— Danutę Rabin

15.10 Komentarz etnografa mgr Małgorzaty Kieres

15. 20 Chór „Czadeczka” ze SP nr 1 z Jaworzynki

Występy Konkursowe:

15. 30 Zespół regionalny „Istebna” z Istebnej

16. 00 Dziecięcy Zespół Regionalny ze SP nr 2 z Istebnej-Zaolzia

16. 30 Dziecięcy Zespół Regionalny „Mały Koniaków” z Koniakowa

17. 00 Dziecięcy Zespół Regionalny ze SP nr 1 z Jaworzynki

17.30 Zespół Regionalny „Koniaków” z Koniakowa

18. 00 Program artystyczny uczniów SP nr 2 z Istebnej-Zaolzia

18.30 Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród

19. 00 Zabawa taneczna prowadzona przez Zespół Muzyczny Zenona Knopka z Istebnej.

Inne atrakcje: Smaczna kuchnia przygotowana przez Jednostkę OSP z Koniakowa!!!

Program:

11 lipca (sobota)

15. 00 Otwarcie imprezy

15. 15 Zespół „Mały Koniaków”

16. 00 Dziecięcy Zespół regionalny „TURIEC” ze Słowacji

16. 45 Konkurencje zabawowe

17. 00 Młodzieżowy Zespół Regionalny „Liptal” z Czech

17. 45 Zespół Regionalny „Koniaków”

18. 30 Kapela „Capki” ze Skalitego-Słowacja

18. 45 Zespół Regionalny „Istebna”

19. 15 Kapela „Capki” ze Skalitego

19. 30 Koncert Anny Zejler z Boruszowic

20. 00 Zabawa taneczna prowadzona przez Zespół Muzyczny Eugeniusza Dragona z Jaworzynki

12 lipca (niedziela)

14. 45 Uroczyste otwarcie boiska sportowego

15. 00 Mecz piłkarski pomiędzy Drużyną Piłkarską z Hradka (Czechy) a Drużyną „Trójwsi”

17. 00 Dziecięcy Zespół Regionalny „TURIEC” ze Słowacji

17. 45 Młodzieżowy Zespół Regionalny „Liptal” z Czech

18. 30 Zespół regionalny „GÓROLE z Mostów-Czechy

19. 15 Zabawa taneczna - Zespół Muzyczny E. Dragona z Jaworzynki

Inne atrakcje: Smaczna kuchnia przygotowana przez jednostkę OSP Istebna-Centrum!!!

OSP Istebna-Centrum!!!

2. impreza: **Wystawa towarzysząca „Dniom Istebnej”**

Wystawa fotografii dc dr Jana Korzennego „Dolina Łomnej w kolorach” oraz „Wystawa Rzeźby Bronisława Procnera z Łomnej”

miejsce: Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Istebnej

termin: **11 lipca-19 lipca w godz. 10. 00-16. 00**

10. 00-16. 00

w niedzielę- 8. 00 - 13. 00

SIERPIEŃ

1. impreza: **„Wystawa twórczości Ludowej”**

organizowana w ramach XXXV Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Istebnej

termin: **27. 07 - 9. 08 w godz. 10. 00-16. 00**

miejsce: Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Istebnej

Szkoła Zawodowa w Istebnej

LIPIEC

1. impreza: **„Dni Istebnej” - Z Ochodzitej Przez Skalite Po Kobową”**

termin: **11/12 lipca (sobota/niedziela)**

miejsce: Amfiteatr „Pod Skocznia” w Istebnej

2. **„IV Festyn Istebniański”**
termin: **1/2 sierpnia (sobota-niedziela)**

miejsce: Amfiteatr „Pod Skocznia” w Istebnej.

Każdy cywilizowany człowiek nie kwestionuje już dziś faktu, że uzależnienie od alkoholu jest chorobą i to nieuleczalną. Alkoholizm nazwano „skażeniem socjalnym”, „chorobą rodzin i całego społeczeństwa” – nie bez przyczyny.

Przecież – nie mniej od osoby uzależnionej – poszkodowane są jej dzieci, rodzina, a nawet całe środowisko, w którym żyje.

Jak dotychczas medycyna jest w stanie – przy współudziale i dobrej woli pacjenta – pomóc mu w abstinencji, nawet

przez całe życie. Potrafi wskazać choremu i jego rodzinie co robić, jak żyć z tą nieuleczalną chorobą. Jej nawrót może nastąpić nawet po bardzo długim okresie utrzymywania trzeźwości.

Alkohol – podobnie jak inne używki – jest dla nas ludzi. Spożywany w małych ilościach i okazjonalnie – może dodać uroku rodzinnym i towarzyskim spotkaniom, zaakcentować podniosłość chwili. Konsumowany przy każdej okazji i dużych dawkach szkodzi zdrowiu, o czym świadczy niedyspozycja w następnym dniu. Panująca u nas w wielu środowiskach niska kultura w tej dziedzinie stwarza okoliczności zupełnie przeciwne. Pije się zawsze i wszędzie, przy każdej okazji. Wywiera się nawzajem na siebie presję picia. Mierzy się siłę, możliwości, nawet stosunek do innych miarą wypitego wspólnie trunku. Gdy z powodu nadmiernego picia zaczynają się problemy – wszyscy doszukujemy się ich przyczyn. I tak niewiele wiemy o samej chorobie, a już najmniej wiedzą o niej alkoholicy i ich rodziny.

Jak ona powstała łatwo zauważyć, słuchając opowiadań osób uzależnionych.

Prawie wszyscy skosztowali alkoholu po raz pierwszy w szkole podstawowej w gronie kolegów. Już tutaj istniał mały przymus: jeśli młokos nie wypił wspólnie z innymi – pozostawał maminynkiem, niedorostłym dzieciakiem. Dla tych małych była to wielka sprawa.

Potem były prywatki, dyskoteki, na których nie byłoby dobrej zabawy bez wiadomego „dopingu”. Tutaj młodzież już nie tylko próbowała, lecz mierzyła: kto, ile mógł wypić i zachować lub nie mocną głowę.

Rekordowy okazywał się jednak okres służby wojskowej, a później pracy zawodowej. W wojsku wynikało to nie tylko z mody na „opilstwo”, lecz także z poczucia osamotnienia, rozczarowania służbą. To, co miało być zaszczytną powinnością obywatelską – okazało się całkowitą blagą.

Kontynuowano picie po podjęciu pierwszej pracy i następnych, bo tam interesy prawie zawsze przy wódce i za wódkę. Czasem nie było nawet czasu na znalezienie partnera i założenia rodziny.

Najgorsze perspektywy mieli mieszkający w hotelach pracowniczych, bo tam cały wolny czas i pieniądze szły „na przelew”. Najczęściej właśnie w tym okresie młody człowiek już uzależniał się od alkoholu, choć wcale o tym nie wiedział.

Jeśli zdarzyło się, że pokochał dziewczynę, miał wielkie plany i wielkie nadzieje: małżeństwo, dzieci, dom – wówczas na jakiś czas zapomniał o wódce. Był szczęśliwym małżonkiem, może i ojcem... Ale choroba szybko dawała znać o sobie.

Zauważono podczas każdej uroczystości rodzinnej, że pije się więcej i zachłannie niż inni. Później – każde niepowodzenie, porażka w domu, czy w pracy była powodem do częstego i nadmiernego picia. Przeważnie poza domem. Dochodziło do picia kilkunastu dniowego, czyli do tak zwanych „ciągów”. Cierpiała rodzina, ona też była praktycznie chora na alkoholizm męża, ojca, a nazywana się to „koalkoholizmem”.

Jeśli w tym czasie chory nie podjął leczenia, pogryził się w chorobie. Objawami były początkowo bezsenne noce,

brak apetytu, drżenie ciała, osłabienie, itp. Sięgnięcie na następny dzień po tzw. klina poprawiało samopoczucie, ale jednocześnie prowadziło do coraz głębszego uzależnienia. Powstawały luki w pamięci, rozdrażnienie, dochodziły koszmary senne i na jawie lęki, halucynacje wzrokowe i słuchowe. Często były tak mocne i dokuczliwe, że chory chciał się pozbawić życia.

Niezorientowane żony, rodziny zauważały nienormalne zachowanie uzależnionego mówiąc o nim, że miał jakieś „odbicie”. Poniekąd było to prawdą, bo właśnie były świadkami psychoz alkoholowej.

Jej najostrejsze objawy występowały w stanie, który następował później, czyli w delirium. Chory z objawami delirium trafiał najczęściej do szpitala, gdzie poddany był tak zwanemu odtruciu. Otaczający go współpacjenci mogli zaobserwować w tym czasie zupełną „nieobecność” swojego kolegi. Krzyczał, niedorzecznie bredził, kogoś widział i wołał. Było to czymś w rodzaju szału, który ogarniał jego ciało i zmysły. Czasem delirium było tak ciężkie, że następował zgon pacjenta. Jeśli przeżył i nadal nie chciał zrobić coś ze swoim problemem uzależnienia od alkoholu, po pewnym czasie doszły jeszcze ataki padaczki alkoholowej, które świadczą już o uszkodzeniu mózgu.

Nawet po takich przejściach można jeszcze długo cieszyć się życiem pod warunkiem zachowania całkowitej abstinencji alkoholowej. Jednakże często zaprzepaszcza się tę jedyną i ostatnią szansę. Pijący i nie leczący się alkoholicy, nie dożywają podobno 40 lat życia. Taki jest bardzo krótki i prosty opis powstawania i głównych etapów choroby alkoholowej. Lecz – jak rozpoznać czy jest się już uzależnionym od alkoholu, czy to jeszcze tzw. „picie kontrolowane”?

Jest wiele testów na ten temat.

Najprostszym zdaje się być ten, że „jeśli w życiu danego człowieka – pomimo wielu ważnych spraw alkohol jest tą najważniejszą, dominującą nad wszystkimi innymi, wszystko się kręci wokół niego i on wszystkim rządzi – to już jest uzależnienie”. Już w następnym dniu po wypiciu sięga się po klina – to już mowa o uzależnieniu.

Trzeba obserwować swój „styl picia” i bacznie zwracać uwagę na to, czy nie ma on cech uzależnienia. Bowiernie łatwo doprowadzić do stanu, z którego wyjść już nie sposób.

Na podstawie rozmowy z Ordynatorem Oddziału Odwykowego w Krakowskim Szpitalu Neuropsychiatrycznym – dr Mariannem Miką napisał J. S.

Przedruk z „Redaktora”

Alkohol dniem i nocą

„Nasza Trójmieć” - wydaje URZĄD GMINY w Istebnej Adres: 43-470 ISTEBA 1000, tel. 55-60-87 - woj. bielskie

Redaguje Zespół w składzie: Krystyna Rucka, Elżbieta Legierska-Niewiadomska

Skład komputer. i druk: INTERFON, Cieszyn, ul. Olszaka 5, tel. (0-33) 510-543, fax (0-33) 511-643

Czasopismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada